

Nr 416.

Av herr **Staxäng m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 48, angående stöd åt fiskerinäringen, m. m.*

1945 års fiskeriutredning har i sitt betänkande framlagt förslag angående införande av viss kontroll över beredning och inläggning av fisk samt över tillverkning av fiskfiléer. Till betänkandet ha fogats förslag till kungörelser beträffande kontrollverksamheten. 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse har föreslagit, att kontrollörer anställas av fiskeristyrelsen för att utöva ifrågavarande kontroll samt att 50 000 kronor ställas till fiskeristyrelsens förfogande för bestridande av löner och omkostnader vid kontrollens bedrivande.

I skrivelse till chefen för jordbruksdepartementet den 11 december 1947 har 1947 års fiskindustrikommitté förklarat sig övertygad om att ett behov föreligger av en utvidgning av kvalitetskontrollen över fiskförädlingsprodukter. Kommittén anför, att en kontrollverksamhet, grundad på frivilligt deltagande, endast under särskilt gynnsamma betingelser kan uppnå full effektivitet. Vägande skäl tala enligt kommitténs mening för att en särskild organisation för fiskvarukontrollen inrättas vid sidan om den allmänna livsmedelskontrollen och att bestämmelser angående fiskvarukontrollen meddelas i särskilda författningar. Av skrivelsen framgår, att kommittén ämnar med utgångspunkt från 1945 års fiskeriutrednings förslag, som anses bära undergå viss bearbetning, utarbeta förslag till bestämmelser rörande fiskvarukontrollen i dess helhet. Kommittén hemställer, att medel ställas till den föreslagna fiskeristyrelsens förfogande till kontroll över beredning och inläggning av fisk i enlighet med det förslag, som avgivits av 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse.

Interimstyrelsen för Sveriges fiskares riksförbund har i skrivelse den 20 januari 1948 tillstyrkt vad fiskindustrikommittén sålunda föreslagit.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 48 anföres, att kvalitetskontrollen i fråga om beredda och konserverade fiskprodukter samt fiskfiléer torde vara av betydelse i första hand för att stärka fiskprodukternas konkurrenskraft på exportmarknaden. Föredragande statsrådet, som förklarar sig icke vilja bestrida, att ett visst behov kunde föreligga för fiskets försäljningsorganisationer att erhålla statligt stöd för en utbyggnad av kvalitetskontrollen, finner emellertid icke möjligt att för närvarande vidtaga åtgärder i detta syfte. Beträffande fiskprodukter, avsedda för export, syntes de av fiskeriutredningen föreslagna anordningarna knappast vara till fyllest, och det kunde

ifrågasättas, om icke en mera ingående kontroll liknande det norska vrakningsförfarandet vore erforderlig. Frågan om en kvalitetskontroll över fiskvaror, som försäljas på den inhemska marknaden, kunde enligt föredragandens mening ej lösas enbart genom utfärdandet av kvalitetsföreskrifter. Då därjämte en omfattande och kostnadskrävande kontrollapparat skulle erfordras, finge frågan ytterligare övervägas. I Kungl. Maj:ts proposition nr 49 anföres, att i avvaktan på dessa ytterligare överväganden definitiv ställning ej borde tagas till spörsmålet, huruvida fiskeristyrelsen eller annan myndighet lämpligen borde omhänderhava kontrollen, även om övervägande skäl talade för det första alternativet.

Inom fiskarens organisationer råder allmänt den uppfattningen, att en utvidgning av kontrollen över beredning av fisk i kvalitetsfrämjande syfte är av behovet påkallad. Erfarenheterna från den nuvarande statliga kontrollen över strömmingsberedning samt av den av fiskarorganisationer föranstaltade frivilliga kontrollen av salt fladensill och av beredning av spillånga och kabeljo tala för en sådan utvidgning men visa samtidigt, att en fullt effektiv kvalitetskontroll uppnås endast i undantagsfall, därest icke staten på lämplig sätt medverkar genom lagstiftningsåtgärder och stöd i organisatoriskt avseende. Särskilt i fråga om en kvalitetskontroll över fiskprodukter, avsedda till export, synes en dylik statlig medverkan vara behövlig, om kontrollen skall kunna få åsyftade avsättningsfrämjande verkningar. Givetvis vore ett vrakningsförfarande enligt norskt mönster det mest verkningsfulla sättet att ordna kontrollen över fiskvaruexporten. Ett vrakningsförfarande torde emellertid icke kunna utformas, förrän ytterligare ingående utredningar hunnit verkställas, och skulle dessutom kräva en kontrollapparat, som knappast torde kunna komma till stånd annat än i successiva etapper efter hand som erfarenheter från kontrollverksamheten inhämtas. De i propositionerna nr 48 och 49 gjorda uttalandena synas sålunda innebära, att frågan om en kvalitetskontroll över beredning av fisk ställes på en obestämd framtid, även i vad avser kontrollen över fiskprodukter, avsedda för export.

Ur fiskerinäringens synpunkt ter det sig emellertid synnerligen angeläget, att bättre möjligheter snarast skapas för ett stärkande av de beredda och konserverade fiskprodukternas konkurrenskraft genom införandet av en ändamålsenlig kvalitetskontroll. Icke minst gäller detta med hänsyn till önskvärdheten av att främja exporten, något som även ur allmänna synpunkter är angeläget. Det borde därför övervägas, om icke detta syfte enklast och snabbast kunde nås genom att snarast möjligt föranstalta om en utvidgning av kvalitetskontrollen över fiskprodukter i stort sett efter de linjer, som uppdragits av fiskeriutredningen, utredningen angående en central fiskeristyrelse och fiskindustrikommittén, låt vara att kontrollen till en början finge bedrivas i jämförelsevis blygsam skala och i första hand inriktas på att tillgodose de mest trängande behoven. En ytterligare utbyggnad av kontrollverksamheten torde sedermera så småningom kunna ske i den mån

vunna erfarenheter tala därför och då under medverkan av organisationerna på fiskets område. Om det skulle befinnas önskvärt, skulle den av ovan nämnda utredningar föreslagna relativt enkla och föga kostnadskrävande kontrollverksamheten på ett naturligt sätt kunna utvecklas till ett sådant mera ingående vrakningsförfarande, som ifrågasättes i propositionen nr 48. Om å andra sidan den föreslagna kontrollen befinnes vara tillräcklig och fungera tillfredsställande utan ytterligare åtgärder från statens sida, skulle sannolikt avsevärda utgifter för en omfattande kontrollapparat för vrakningsförfarandet kunna inbesparas.

Det av 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse framlagda, av fiskindustrikommittén biträdda förslaget, innebärande att 50 000 kronor skulle anvisas till kontroll av beredning och inläggning av fisk under budgetåret 1948/49, synes sålunda kunna förordas som en lämplig åtgärd för att möjliggöra en kontrollverksamhet i den åtminstone till en början begränsade omfattning som här avses. Som i propositionen nr 49 framhållits, torde övertygande skäl tala för att den föreslagna fiskeristyreelsen bör omhändervärdas sagda kontroll. Här må erinras om att den nuvarande kontrollen över beredning av strömming står under överinseende av lantbruksstyrelsen. Genom att ifrågavarande medel ställas till förfogande erhåller fiskeristyreelsen en möjlighet att redan under nästkommande budgetår upprätta en organisation för kontrollverksamheten. Innan så sker böra givetvis erforderliga bestämmelser rörande kontrollens bedrivande utfärdas. Fiskindustrikommittén har i sin ovan nämnda skrivelse ställt i utsikt att förslag till dylika bestämmelser i god tid utarbetas genom kommitténs försorg.

Under återopande av det anförda och under hänvisning till Kungl. Maj:ts propositioner nr 48 och 49 få vi hemställa,

att riksdagen måtte för budgetåret 1948/49 anvisa ett belopp av 50 000 kronor att ställas till fiskeristyreelsens förfogande till kontroll över beredning och inläggning av fisk i enlighet med det förslag, som avgivits av 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse.

Stockholm den 17 februari 1948.

Ernst V. Staxäng.

Birger Utbult.

Wald. Svensson.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.